

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

(งานเกษตร) โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ

The Study of Learning Achievement and Group Process Skill for Pratomsuksa 5 Students of Career and Technology Strand (Agriculture) Focus on Integrated Instruction Model

สุภาวดี ชัยเลิศ (Supawadee Chailert)*

นิตยา เปลื้องนุช (Nittaya pluangnuch, Ph.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยใช้รูปแบบ การสอนแบบบูรณาการ ให้จำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 2) ศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยใช้การสอนแบบบูรณาการ เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยมีรูปแบบ กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One – Group –Posttest Only Design) กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านสวนหม่อน อำเภอมัญจาคีรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 11 แผน แบบประเมินผล การสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานกลุ่ม แบบตรวจผลงาน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียนที่เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การปลูกผักสวนครัวจำนวน ร้อยละ 87.50 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว มีทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก โดยภาพรวมมี

คำสำคัญ: รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการกลุ่ม

Keywords: Integrated Instruction Model, Learning Achievement, Group Process Skill

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คะแนนร้อยละ 89.64 เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การวางแผนการทำงาน ร้อยละ 94.79 รองลงไปคือ การมีคุณธรรมในการทำงาน ร้อยละ 89.06 และการปรับปรุงการทำงานร้อยละ 88.54 ตามลำดับ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the learning achievement in Pratomsuksa 5 of career and Technology Strand (Agriculture) titled "Growing Vegetable," Focus on Integrated Instruction Model. The number of students not less than 75% obtaining learning achievement from 75% and up, and 2) to study group process of Pratomsuksa 5 of career and Technology Strand (Agriculture) titled "Growing Vegetable," Focusing on Integrated Instruction Model. This research methodology was an Experimental Research as One-Group-Posttest Only Design. The target group included 16 Pratomsuksa 5 Students, studying during the first semester in academic year 2010, Bansuanmon School, Munjakiri District, Khon Kaen Educational Service Area 2. The instrument using in this study included: 1) the Knowledge Management Plans by Integrated Teaching Model 11 plans. 2) The Observation Form in Students' Group Process Activity Practice Evaluation, the Performance Investigation Form, and 3) Learning Achievement Test. The statistic using for data analysis included the Mean, and Percentage.

The research findings found that:

1. For learning achievement of students studied by the instructional activity management Focus on Integrated Instruction Model, career and Technology Strand (Agriculture), Pratomsuksa 5, titled "Growing Vegetable," found that 87.50% of students had their average value of learning achievement 86.27%, passing the specified criterion.
2. For development of group process skill by learning activity management Focus on Integrated Instruction Model, career and Technology Strand (Agriculture), Pratomsuksa 5, titled "Growing Vegetable," the overall was in "Very Good" level. Considering each aspect, found that every item had average score in "Very Good" level. The item with highest average value was the work planning, for 94.79%. The second order included the ethic in working for 89.06%, and improvement in working for 88.54% respectively.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสังคมมนุษย์ อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่งผลให้มีการปรับปรุงกลไกและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 - 2554) จึงได้มุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

ในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 มาตรา 22 และ 23 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในกระบวนการจัดการศึกษา ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้

ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนและบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ครูซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้สอน ผู้จัดการศึกษา จะต้องเป็นผู้ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ให้เหมาะสม และเปลี่ยนแปลงบทบาท จากเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว เป็นผู้ชี้แนะ ผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยีจึงยึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญในเรื่องขององค์รวม ยึดงานกระบวนการจัดการ การแก้ปัญหาเป็นสำคัญบนพื้นฐานของการใช้หลักการและทฤษฎีเป็นหลัก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552ก) โรงเรียนบ้านสวนหม่อนได้ตระหนักถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้และรูปแบบการสอนเพื่อให้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ทักษะและความดีที่หลอมรวมกันจนก่อเกิดเป็นคุณลักษณะของผู้เรียนทั้งด้านคุณภาพและคุณธรรมตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดและสอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต ความรู้ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ มีทักษะในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการประสบความสำเร็จ ดังนั้นการจัดหารูปแบบการสอนเพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดคุณลักษณะทั้งด้านคุณภาพและคุณธรรมตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จึงมีความสำคัญเช่นกัน อนึ่งพบว่า นักเรียนที่เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งาน

เกษตร) เรื่องการปลูกผักสวนครัว ด้านทักษะกระบวนการกลุ่มจากการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนและผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอในการทำงานกลุ่มแต่ละครั้ง นักเรียนไม่รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านการมีบทบาทในกลุ่ม การเป็นผู้นำทางความคิด การร่วมกันระดมความคิด การนำเสนอและสรุปประเด็น จะมีผู้ปฏิบัติกิจกรรมอยู่เพียง 2-3 คนเท่านั้น สมาชิกที่เหลือจะไม่มีบทบาทหรือมีบ้างเล็กน้อย นักเรียนขาดความรับผิดชอบ บางคนไม่สนใจงานกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ได้ผลงานไม่เป็นที่น่าพอใจ นักเรียนไม่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และจากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ด้านผู้เรียน การมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ การนำทรัพยากรไปใช้ ได้ระดับคุณภาพพอใช้ และปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 ได้เฉลี่ยร้อยละ 69.72 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนบ้านสวนหม่อนกำหนดไว้ ร้อยละ 75

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะกระบวนการกลุ่ม ด้วยการนำรูปแบบการสอนแบบบูรณาการภายในวิชา มาใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ให้จำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

2. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่องการปลูกผักสวนครัวโดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนบ้านสวนหม่อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 2 จำนวน 16 คน

2. ตัวแปรที่ทำการวิจัย ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการสอนแบบบูรณาการภายในวิชา ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่ม

3. รูปแบบการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองรูปแบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (One – Group – Posttest Only Design) เปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75 / 75

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้จำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การปลูกผักสวนครัว จำนวน 11 แผน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติประกอบด้วย

(1) แบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยใช้ Rubric Scoring

(2) แบบตรวจผลงานเป็นการประเมินจากสภาพจริงโดยใช้ Rubric Scoring

3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรม คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานเกษตร เรื่อง การปลูกผักสวนครัว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ** หมายถึง การสอนที่นำเนื้อหาทั้ง 4 สาระภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ไปสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง เช่น สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับ การทำงานในชีวิตประจำวัน สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์

สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ สาระที่ 4 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับทักษะ ที่จำเป็นต้องอาชีพ และให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ความรู้และทักษะไปใช้ใน ชีวิตจริงในบริบทที่มีความหมาย ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีความหมาย ในที่นี้เป็นการบูรณาการภายในวิชา (Single Subject Integration)

2. **กระบวนการกลุ่ม** หมายถึง การทำงานกลุ่มร่วมกันของนักเรียน ตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่ การเลือกหัวหน้ากลุ่ม การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของงาน การวางแผนการทำงานการแบ่งงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ การมีคุณธรรม ในการปฏิบัติงานร่วมกัน การประเมินผลและปรับปรุงการทำงาน ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในงานทุกขั้นตอน โดยวัดจากแบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมและแบบตรวจผลงานตามระดับคุณภาพที่กำหนด โดยใช้แบบ Rubric Scoring

3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนความสามารถในด้านความรู้ ความเข้าใจที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้ได้ผลตามเกณฑ์ของโรงเรียนกำหนด 75/75 คือให้จำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ และทักษะกระบวนการกลุ่ม โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ดังนี้ ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการปลูกผักสวนครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ จำนวน 11 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ไปใช้สอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบตรวจผลงาน และเมื่อ

ดำเนินการสอนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงทำการทดสอบ
หลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การปลูกผักสวนครัว จำนวน 30 ข้อ

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์
ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหา
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 75
ของคะแนนเต็ม และหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่
ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม
วิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และแบบตรวจผลงาน โดยนำการหาค่าร้อยละเทียบกับ
เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่องการปลูก ผักสวนครัว
โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ ผู้วิจัยนำเสนอผล
การวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง
การปลูกผักสวนครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ
พบว่า นักเรียนจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ ทั้งหมด 14 คน จาก
จำนวนนักเรียนทั้งหมด 16 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ซึ่ง
สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 มีคะแนนเฉลี่ย
เท่ากับ 25.88 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ
86.27 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 75 และจาก
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอน
แบบบูรณาการ พบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น
รับผิดชอบเอาใจใส่ในการเรียนรู้ สามารถสรุปองค์ความรู้
ได้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่ง
สอดคล้องกับ สิริพัช เจษฎาวิโรจน์ (2546) ที่ได้กล่าวถึง
ประโยชน์ของการบูรณาการหลักสูตรและการสอนแบบ
บูรณาการไว้ว่าทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในลักษณะ
องค์รวม มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาการ
ทำให้นักเรียนระลึกถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ได้เรียนรู้
จากประสบการณ์จริงโดยผสมผสานความรู้ คุณธรรม
ค่านิยมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีเจตคติที่ดี เป็น
การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ผู้เรียนได้เรียนรู้
วิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้
ในชีวิตจริงอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. การศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการในกลุ่ม
สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร)
เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม
โดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนร้อยละ 89.64 คุณภาพ
ระดับ ดีมาก เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ
การวางแผนการทำงาน ร้อยละ 94.79 รองลงไปคือ
การมีคุณธรรมในการทำงาน ร้อยละ 89.06 และ
การปรับปรุงการทำงาน ร้อยละ 88.54 ตามลำดับ ทั้งนี้
เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบ
การสอนแบบบูรณาการภายในวิชา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง
การปลูกผักสวนครัว นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้
โดยการศึกษาด้วยตนเอง ภายใต้ทักษะกระบวนการกลุ่ม
นักเรียนสามารถค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น จาก
ประสบการณ์ตรงได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ทำกิจกรรมกลุ่ม
ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน และมีแรงจูงใจ มีแนวทางใน
การปฏิบัติจากโครงการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้
ระหว่างเรียน การปลูกผักสวนครัว โดยนักเรียนได้ฝึก
ปฏิบัติครบวงจร เริ่มจาก การร่วมลงทุน การปลูก การดูแล
รักษา ด้วยวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเก็บเกี่ยว
ผลผลิตและนำผลผลิตไปจำหน่ายในชุมชน นำเงินกำไร
จากการขายมาแบ่งปันผลกำไรตามส่วนซึ่งผ่านการอนุมัติ
จากที่ประชุมสมาชิก โดยแบ่งเก็บเป็น หุน 5% เฉลี่ยคืน
60% แบ่งผู้จัดทำบัญชีและผู้ตรวจ 3% แบ่งผู้ขาย 32%

ทำให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน รู้จักหาคำตอบได้ด้วยตนเองและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้จากการทำกิจกรรมและฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นนักเรียนจึงเกิดทักษะการทำงาน การวางแผนการทำงาน การแบ่งงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ การมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน สามารถประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองได้ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านการสื่อสาร นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจและแลกเปลี่ยนข้อมูลประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการนำเสนอรายงาน การจัดทำแผนผังความคิด การร่วมกันปรึกษาหารือ มีความสามารถด้านการคิด การแก้ปัญหา โดยนักเรียนได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดจนการประเมินผลและการปรับปรุงการทำงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนที่เหมาะสม รู้จักการทำให้แปลงปลูกเพื่อป้องกันน้ำท่วมและการให้น้ำต้นพืชในระยะต้นอ่อน โดยใช้ระบบน้ำหยดเพื่อประหยัดเวลาและประหยัดน้ำเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งนักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการในการเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนนั้น ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้การมีคุณธรรมในการปฏิบัติงาน เช่น มีความขยันอดทน มีจิตสาธารณะในการดูแลผัก คอยสังเกตความผิดปกติของผัก โดยนักเรียนจะปฏิบัติงานในลักษณะช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความมุ่งมั่นในการทำงานทั้งในและนอกเวลาเรียนปกติ ซึ่งรวมทั้งวันเสาร์อาทิตย์ มีความซื่อสัตย์ในการเก็บผลผลิตจำหน่าย การทำบัญชีรับ-จ่าย เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการปฏิบัติดังกล่าวเกิดจากการบูรณาการภายในวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นไปตามที่ สาลี รักสุทธี และคณะ (2544) กล่าวว่า จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการถือว่าเป็นวัตรกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราช

บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพราะกิจกรรมการบูรณาการเป็นการเรียนรู้แบบเปิด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แบบรอบด้านหลากหลาย หลอมรวมมวลความรู้เข้าเป็นองค์รวมแห่งความรู้ จึงทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและยั่งยืน ตลอดทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาอย่างลุ่มลึก ด้วยตนเองภายใต้ทักษะกระบวนการกลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและเต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน และสอดคล้องกับ ประดิษฐ์ เหล่าเนตร (2549) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนแบบบูรณาการ ว่าเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยผสมผสานความรู้ในกลุ่มสาระเดียวกันเข้าด้วยกันหรือเชื่อมโยงความรู้ให้สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้อย่างผสมกลมกลืนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการสืบค้นข้อมูล การสำรวจตรวจสอบ ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนเขียนออกมาในรูปแบบรายงาน (Report) หรือจัดกระบวนการเรียนรู้แบบโครงการ (Project work) เช่นเดียวกับ ธิตาเทพ ลายันต์ (2546) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาท้องถิ่นของเรา 1 (ส 0741) ของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบบูรณาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยร้อยละ 83.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 70 รวมทั้งนักเรียนยังได้พัฒนาทักษะ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่นำมาบูรณาการในวิชา

สรุปผลการวิจัย

จากการการศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการกลุ่มชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการ พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 87.50 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 86.27 สูงกว่าร้อยละ

75 ซึ่งผ่านเกณฑ์ 75/75 ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการภายในวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานเกษตร) เรื่อง การปลูกผักสวนครัว โดยภาพรวมมีคะแนนร้อยละ 89.64 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละอยู่ในระดับดีมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การวางแผนการทำงาน รองลงไปคือ การมีคุณธรรมในการทำงานและการปรับปรุงการทำงานตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้รูปแบบบูรณาการภายในวิชา

1. สำหรับครูที่จะนำรูปแบบการสอนแบบบูรณาการไปใช้ ควรคำนึงถึงด้านเวลา ควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมในแต่ละแผนแต่ละกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์
2. ควรใช้เทคนิควิธีการ การสื่อความหมายในการปฐมนิเทศเพื่อสร้างความสนใจนักเรียนในการเรียนรู้
3. ครูควรจัดหา จัดเตรียมสื่อและสถานที่ในการเรียนรู้ให้พร้อมเพื่อความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรม
4. หลังจากครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำ

แล้วควรให้อิสระในการทำงานกลุ่ม โดยครูคอยดูแลแนะนำอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียนต้องการคำปรึกษาและดูแลความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือการเกษตร

5. ครูควรใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงและเกี่ยวข้องเพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ศึกษา

6. ควรใช้แรงเสริมด้วยระบบสหกรณ์โรงเรียน ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาคุณธรรมและฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ขายมากกว่าจะเป็นผู้ผลิตรายเดียว

7. ควรใช้กระบวนการกลุ่มและการจูงใจร่วมกับรูปแบบการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี และเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

8. ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหา จากการปฏิบัติจริง เพื่อให้นักเรียนจะได้นำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยด้วยรูปแบบการสอนแบบบูรณาการภายในวิชาในกลุ่มสาระวิชาอื่น
2. ควรมีการศึกษาการทำวิจัยเพิ่มเติมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. ควรทำการวิจัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพด้วย รูปแบบการสอนแบบบูรณาการระหว่างกลุ่มได้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552ก). **กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตามหลักสูตรแกนกลาง**

การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2552ข). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**

แห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 - 2554). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ธิดาเทพ ลาพันธ์. (2546). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท้องถิ่นของเรา 1 (071)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการสอนแบบบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประติษฐ์ เหล่าเนตร. (2549). การจัดกระบวนการเรียนรู้บูรณาการแบบองค์รวม. กรุงเทพฯ: เป็นภาษาและ
ศิลปะ.

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. (2546). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.

สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา